

handlede Skoler. Men efter, hvad Man saaledes har bragt i Erfaring, maa man antage, at Anledningen til Oprøttelsen af adskillige af disse Skoler (foruden enkelte egentlige Disfenteriskoler) har været vedkommende Forældres eller Børgeres kirkelige Retning, samt at Undervisningen i de private Almueskoler i alt Fald ikke staaer over de offentlige Skolers Undervisning.

ad 3. Materialet til de her begjærede Oplysninger haves tilstede her i Ministeriet, senest for Aaret 1871, dog at Oplysningerne ikke med Sikkerhed kunne gives for hver Skole, men vel for de enkelte Kommuner, ligesom der vistnok i adskillige Tilfælde vil findes Mangler ved Angivelserne af, hvor Meget der er erlagt af de dikterede Skolemulkters Beløb. Bearbejdelsen af dette Materiale vil imidlertid kræve en ikke ringe Tid, og Ministeriet holder sig forvisset om, at Udbyttet af samme ikke vil være af synnerlig Interesse. Paa Grund af den Vigtighed, et stadigt Skolebesøg har, og den beklagelig daarlige Tilstand, der i saa Henseende finder Sted i mangfoldige Kommuner, har Ministeriet nemlig i en Aarrække maattet have dets særdeles Opmærksomhed henvendt paa de Oplysninger om det ommeldte Forhold, som meddeles i Skoledirektionernes ovennævnte aarlige Beretninger; og efter den almindelige Erfaring, Man der ved har gjort, formener Man at turde udtale, at Forholdene ikke have forandret sig væsentlig i de senere Aar. De indtrængende, i mange Tilfælde gjentagne og atter gjentagne, Opfordringer, Ministeriet maatte rette til alle Vedkommende om at bestrebe sig for en Forbedring af Skolegangen, have vistnok frugtet paa ikke saa Steder, især naar de ulovlige Skoleforsømmelser havde taget saaledes Overhaand, og de stedlige Skolebestyrelser trods gjentagne Paamindelser og Advarsler viste saadan Uvillighed til at skride ind derimod, at Ministeriet har set sig nødsaget til at paakalde Amtsrådernes Assistance til at tilholde Sognerådene at efterkomme deres Pligt i den omhandlede Henseende. Men i det Hele taget har Tilstanden efter Mini-

steriets Formening ikke forandret sig saaledes i de senere Aar, at Man vilde komme til urigtige Slutninger ved at holde sig til de Data, som findes meddelte i den i Udvalgets Skrivelse berørte Beretning fra det statistiske Bureau om Skolevæsenets Tilstand i 1867. Idet Man derfor forventer at erholde en nærmere behagelig Meddelelse, saafremt Udvalget, uanset det Foransførte, maatte ønske de omhandlede Oplysninger for det eller de sidste Aar, skal Man med Hensyn til den i fornævnte statistiske Beretning ligesom i Udvalgets Skrivelse gjorde Adskillelse mellem „Mulkterings-“ og „Ikke-Mulkterings-“ Skoler ikke undlade at gøre opmærksom paa, at Ministeriet ingenfinde giver Paalæg om, at der skal anvendes Mulkter imod ulovlige Forsømmelser i Skoler, hvor Skolebesøget er jevnt godt, eller hvor der paa anden Maade end ved Mulkter virkes med Alvor for en stadig Skolegang; og da den heri liggende Opfattelse af Skolemulkternes Hensigt og rigtige Benyttelse vistnok deles af mange stedlige Skolebestyrelser, fremgaaer det allerede heraf, at der ikke kan drages Slutninger om Mulkteringen Birkformhed fra en Sammenligning mellem Skolebesøgets Stabighed i et enkelt Aar i Skoler, hvor der anvendes Mulkter, og i Skoler, hvor dette ikke er Tilfældet.“

Fortegnelse over private Skoler paa Landet i Odense og Svendborg. Aaret ved Udgangen af Aaret 1871:

Skoledirektionkreds	Skolernes Antallet af	
	Antal.	Børn i Skolerne.
Odense Herred	1	33
Bjerge og Alsum Herreder	11	367
Lunde med flere Herreder	2	41
Vaag Herred	2	46
Vends	1	29
Sunds	6	182
Calling	5	122
Gudme og Bindinge Herreder	10	276
Langeland	5	174